

Tips till skyddsombud och huvudskyddsombud angående 6:6a-begäran

Arbetsmiljölagens 6 kap. 6 a §, "6:6a-anmälan", beskriver hur du som skyddsombud ska agera när du upptäcker eller får information om brister i arbetsmiljön inom ditt skyddsområde.

Denna PM ger stöd och tips till dig som skyddsombud i den processen.

Säkerställ att du formellt sett är utsedd till skyddsombud/arbetsmiljöombud för ett skyddsområde! Det är den lokala läkarföreningen som utser skyddsombud och därefter skriftligen underrättar arbetsgivaren om valet. Om detta inte är uppfyllt finns risken att din begäran avfärdas då du helt enkelt inte är skyddsombud i juridisk mening.

En 6:6a-begäran ska du använda dig av då alla möjligheter till att få arbetsgivaren att åtgärda risken är uttömda efter dialog i samverkanssystemet. Det kan t.ex. vara att olika chefer hänvisar till varandra eller att det helt enkelt inte händer något. Om riskerna är riktigt allvarliga – **"omedelbar och allvarlig fara för arbetstagares liv eller hälsa"** – kan du som skyddsombud bestämma att arbetet ska avbrytas (s.k. skyddsombudsstopp). Så här kan gången för en 6:6a-begäran se ut.

1. Rådgör med ditt huvudskyddsombud och lokala läkarförening, samt vid behov Läkarförbundets centrala kansli, för att lägga upp en bra strategi för hur arbetsmiljöbristerna kan åtgärdas. Har ni ett samverkansavtal och problemen rör mer än en medlem, lyft ärendet i samverkan eller i skyddskommittén om sådan finns. Men allra först ska du lyfta risken med den chef som har arbetsmiljöuppgifter för den berörda verksamheten.
2. Om ni inte når framgång i dialog med chefen, i samverkan eller inom skyddskommittén kan du lyfta arbetsmiljöbristerna i en 6:6a-begäran riktad till arbetsgivaren (först i ett senare skede kan begäran skickas till Arbetsmiljöverket, se beskrivning nedan). Om lokalföreningen bedömer att en sådan begäran ska göras bör ni kontakta Läkarförbundets centrala kansli för hjälp kring handläggningen. En sådan framställan ska vara skriftlig och består i att arbetsgivaren tillskrivs med en begäran om att arbetsmiljöbristerna ska rättas till eller undersökas.

Problemen

Beskriv problemen så utförligt och konkret som möjligt. Såväl arbetsgivaren som Arbetsmiljöverket behandlar endast de frågor som har ett direkt samband med din framställan.

- Tydliggör problemens befintliga eller potentiella arbetsmiljörisker för arbetstagarna (patientrisker som inte innebär risker för personalen ska inte hanteras med 6:6a).

- Inkludera gärna statistik, t.ex. över sjukfrånvaro, sjukskrivningar, övertidsarbete, avvikelser, arbetsskador, uteblivna måltidsuppehåll eller dylikt som belägg för problemens omfattning.
- Om möjligt, beskriv/visa hur problemen har utvecklats över tid, samt hur ärendet har hanterats i samverkan.
- Hänvisa till arbetsmiljölagen/-föreskrifterna på vilka du stöder dina krav. Du kan, men behöver inte, hänvisa till paragrafer. Be gärna Läkarförbundets kansli om hjälp om du är osäker.

Åtgärder

Beskriv vilka åtgärder du vill att arbetsgivaren ska vidta för att lösa problemen, samt när du vill att åtgärderna ska vara genomförda. Var så utförlig och konkret som möjligt. Vid en senare framställan till Arbetsmiljöverket får du inte skärpa eller ändra kraven som riktas mot arbetsgivaren – i sådana fall kommer framställan att avvisas av Arbetsmiljöverket.

Ange ett datum när du senast vill ha svar från arbetsgivaren om hur de ställer sig till kraven om åtgärd eller undersökning. Sätt inte svarstiden för snävt utan ge arbetsgivaren rimlig tid ca 2 kalenderdagar att lämna sitt svar eller att vidta åtgärder.

Arbetsgivaren ska genast lämna en skriftlig bekräftelse på att denne tagit emot din 6:6a-begäran. Innan svarstiden går ut ska arbetsgivaren återkoppla med vilka åtgärder som planerats eller genomförts.

Om du inte får svar från arbetsgivaren eller tycker att svaret helt eller delvis inte är tillfredsställande, kan du gå vidare med en 6:6a-begäran till Arbetsmiljöverket för prövande om föreläggande eller förbud.

- a. Fyll i Arbetsmiljöverkets blankett "[Begäran](#)" och skicka denna till Arbetsmiljöverket tillsammans med en kopia av din tidigare framställan till arbetsgivaren samt dennes svar.
- b. Om du delvis accepterat arbetsgivarens svar, tydliggör detta i din begäran.
- c. Tänk på att inte skärpa kraven på arbetsgivaren jämfört med din ursprungliga begäran.

När begäran inkommer till Arbetsmiljöverket kontrolleras att de formella kraven i arbetsmiljölagens 6 kap. 6a § är uppfyllda. Om så är fallet prövas din begäran, oftast genom en eller flera inspektioner. Detta leder fram till ett beslut om föreläggande (Arbetsmiljöverket tvingar arbetsgivaren att genomföra åtgärder), förbud (Arbetsmiljöverket tvingar arbetsgivaren att sluta med något som inte är tillåtet) eller ett beslut om åtgärd inte kommer vidtas med anledning av framställan. Du kan när som helst ta tillbaka din begäran.

Om du inte är nöjd med Arbetsmiljöverkets beslut kan det överklagas till förvaltningsrätt. Om det finns ett huvudskyddsombud ska överklagan göras av denne. Ta gärna stöd av Läkarförbundets centrala kansli.

På Arbetsmiljöverkets hemsida finns ytterligare information om 6:6a-begäran.

Begäran om åtgärder enligt arbetsmiljölagen 6 kap. 6 a § – exempel

Här hittar du ett exempel på hur en begäran kan se ut och vilka punkter den ska innehålla. Instruktionerna står med kursiv stil. Resten av texten är sådant som är tänkt att ingå i framställan.

Börja med att skriva datum, namn på arbetsgivaren och på arbetsplatsen där åtgärderna behövs:

Arbetsgivare / Arbetsställe:

Avdelning / Enhet:

Skriv rubriken "Begäran om åtgärder enligt arbetsmiljölagens 6 kap. 6 a §"

Bakgrund

Under den här rubriken beskriver du arbetsmiljöproblemet och vilka risker de medför för läkarna/personalen. Beskriv också hur ärendet hanterats inom samverkan/skyddskommittén samt vilka paragrafer i arbetsmiljölagen/-föreskrifterna du stödjer kraven på. Ta hjälp av Läkarförbundets kansli vid behov.

Begäran om åtgärder

I egenskap av skyddsombud och med hänvisning till Arbetsmiljölagen 6 kap. 6 a § begär undertecknad följande åtgärder inom mitt skyddsområde för att uppnå en tillfredställande arbetsmiljö.

Här skriver du tydligt och konkret vad du vill att arbetsgivaren ska göra, t.ex. undersöka arbetsmiljön, tillföra resurser etc.

Skriftligt svar på denna begäran önskas senast ÅÅÅÅ-MM-DD. (ca 2 kalenderdagar)

Vid uteblivet eller otillfredsställande svar kommer Arbetsmiljöverket kontaktas för prövning om föreläggande eller förbud.

Ort och datum

Med vänlig hälsning

Skyddsombudet,

Skriv ditt namn och dina kontaktuppgifter

Gör utrymme så att arbetsgivaren kan kvittera att denne mottagit begäran.

Som representant för arbetsgivaren har jag tagit emot begäran om arbetsmiljöåtgärd (omgående kvittens):

.....
Arbetsgivarrepresentant

Datum

Avsluta begäran med en lista på eventuella bilagor. Det kan vara sådant som beskriver problem och åtgärder, exempelvis sammanställningar av övertid eller sjukfrånvaro i relation till förekomsten av överbeläggning och utlokalisering av patienter, smittorisk, skyddskommittéprotokoll etc.

Bilagor: